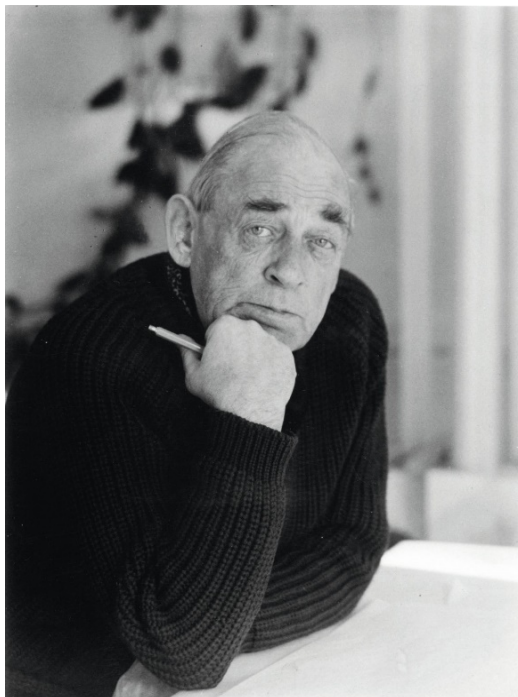

ALVAR AALTO

i el **COAA**

Malauradament **Alvar Aalto** (1898-1976) mai no va treballar a Andorra i ni tan sols sabem si ens coneixia, però si s'hagués donat el cas hauria estat, sense dubte, una fita històrica. El més a prop que va estar mai va ser a partir de la visita que va fer a Barcelona ara fa setanta anys. Va ser el 7 i 10 d'abril de 1951 convidat pel **Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya** (COAC), a través d'**Antoni de Solà-Morales** (1913-1985), dintre del cicle de conferències que, des de feia dos anys, organitzaven. **Aalto** era en aquell moment la punta de llança de la renovació del **moviment modern** en incorporar la dimensió social i cultural a l'arquitectura alhora que atenia al lloc i a la seva gent en una evolució que es va dir organicisme. L'arquitecte finès ha estat considerat un dels grans mestres de la modernitat a l'altura de **Mies van der Rohe**, **Le Corbusier** o **Frank Lloyd Wright**. És tal el reconeixement que li tenen a Finlàndia que el dia del seu aniversari molts edificis s'engalanen amb banderes nacionals en el seu honor.

Retrat d'Alvar Aalto (wikipedia) i interior de Vila Mairea
(<https://www.dyergrimesarchitects.com/inspiring-architects-alvar-aalto/>)

ALVAR AALTO i el **COAA**

Tot i la categoria del personatge a la primera conferència només hi van assistir dotze persones, poc més que els membres de la junta, amb el consegüent enuig de **Solà-Morales**. La decepció devia portar a mobilitzar al gremi perquè la segona xerrada va anar molt millor. Segons comenta **Oriol Bohigas**¹ aquest cop la sala de l'Ateneu barcelonès, es va omplir de gom a gom. Tant és així que van assistir dos personatges enemistats que no es veien des de feia trenta anys: **Josep Puig i Cadafalch** (1867-1956) i **Eugeni d'Ors** (1881-1954). El primer, quan era president de la Mancomunitat de Catalunya havia destituït al segon de la Direcció d'Institució Pública (1914-1924) que s'ho va prendre tant a la valenta que el va reptar a duel sense que l'envit s'acabés de concretar. **Eugenio d'Ors** va marxar a **Madrid** i va esdevenir un personatge rellevant de la dictadura franquista mentre que **Puig** ho va fer a l'exili quan el buscava un escamot anarquista a l'inici de la guerra civil. Com era una persona "d'ordre" i sense delictes de sang la dictadura li va permetre tornar a Catalunya, però sense poder exercici d'arquitecte pel que podem dir que una de les seves darreres obres va ser la **Casa Lacruz**² a **Escaldes-Engordany** en aquell noucentisme tan estimat pel primer d'**Ors**, el catalanista.

¹ O. Bohigas, "Alvar Aalto i Nikolaus Prevsner" en *Dit o Fet, dietari de records, II*, Barcelona, 1992.

² Veure en la nostra web: *Josep Puig i Cadafalch a Andorra*.

ALVAR AALTO i el **COAA**

Dedicatòria de **Lluís Clotet** al COAA després de la conferència que va donar sobre la rehabilitació del dipòsit de les aigües de Barcelona com a biblioteca general de la Universitat Pompeu Fabra que fa fer amb **Ignacio Aparicio**. El dibuix representa el dipòsit recuperat a la coberta. Fotografia interior d'arafoto.com i exterior de L. Clotet

ALVAR AALTO

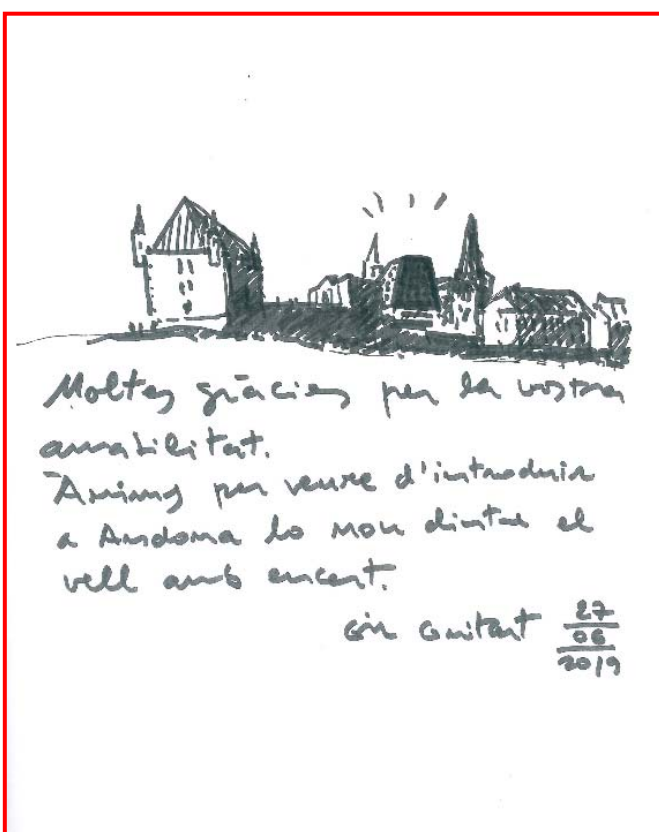
i el **COAA**

En tot cas en aquelles conferències no van faltar els corresponents àpats de cortesia i la sobretaula posterior. **Aalto** va quedar tan encantat de l'acollida i dels encants de la ciutat, tavernes i curses de braus incloses, que des d'aleshores va fer per passar-hi any rere any. **Bohigas** el recorda amunt i avall pel carrer Ferran o les Rambles una mica tocat. La darrera vegada que el va veure va ser a la dècada del setanta on va donar una magnífica conferència tot i que, entre uns quants, l'havien hagut de pujar a la tarima visiblement ebri.

El record d'aquella anècdota m'ha fet pensar que les coses no canvien tant amb el pas del temps com he pogut comprovar amb el cicle de conferències que des del 2017 organitza el **Col·legi d'Arquitectes d'Andorra** (COAA) amb voluntat cultural i formativa. Han estat trenta-dues xerrades i en més d'una ens ha fallat el públic, fins i tot els tècnics dels ministeris relacionats amb el tema. Certament la població d'Andorra és infinitament inferior a la de Barcelona i, per tant, aquella dotzena a casa nostra representa un percentatge molt més elevat, però la sensació de sala mig buida ve és la mateixa.

ALVAR AALTO i el **COAA**

Moltes gràcies per la vostra
amabilitat.

Animo per veure d'introduir
a Andorra la nova dimensió del
vell amb encert.

Gil Guitart $\frac{27}{06}$
2019

Dedicatòria al llibre d'honor del COAA de **Josep Maria Gil i Guitart** amb un croquis del nou parlament de Vaud a Suïssa, que va fer amb **Esteve Bonell** i sobre el que versar la seva conferència. Fotografies de ginabarcelona.com

ALVAR AALTO i el **COAA**

Portar gent interessant no és fàcil. Solem ser persones ocupades i el desplaçament a casa nostra és feixuc, motiu pel qual encara sap més greu la manca d'assistència que doni escalf al ponent. Per fortuna tots els conferenciats han estat encantats de venir i molts han aprofitat per quedar-se uns dies i conèixer el país. Les conferències han estat gravades i pujades a la xarxa per augmentar la seva difusió que en algun cas ha estat extraordinària. Tant de bo passi aviat la pandèmia i la gent torni amb més ganes de gaudir d'altres mirades que ens ajudin a millorar. Creuem els dits!!

TRES HORES DE TREN,
TRES HORES DE BUS .
DE VALÈNCIA A ANDORRA.
CANVIEN EL PAISATGE,
EL CLIMA, L'ARQUITECTURA
... PERÒ NO LA LLINGUA!
UN PAÍS QUE NO COMEIX
LA GUERRA, AMB GENT
AMABLE QUE EM PERMET
MOSTRAR-LI EL QUE FAIG
I HO APRECIA. ENCARA
ESTIC ACÍ I JA VULL
TORNAR . 24/10/2019

CARMEL
GRADOLÍ

Dedicatòria de **Carmel Gradolí**.
Fotografies de l'Escola
Montessori a Paterna (València)
una de les obres que ens va
mostrar en la seva xerrada.
Gradolisanz.acontrapeu.com

Escrit a Escaldes-Engordany,
l'11 de març del 2021